

Avtalen mellom PGFTU og Histadrut

Etter signeringa av Oslo-avtalen i 1993, ble det avholdt to møter mellom representanter for Histadrut og representanter for PGFTU. I spissen for delegasjonen fra Histadrut sto generalsekretæren på den tiden, Haim Haberfeld. Det ene møtet fant sted i Beit Hanina, i nærheten av Jerusalem, og det andre i Brussel i regi av ITUC, International Trade Union Confederation. Før disse møtene var Histadruts syn på palestinsk fagbevegelse identisk med den israelske regjeringa, som regna den palestinske fagbevegelsen som en del av de palestinske "terroristorganisasjonene" (PLO).

Senere, etterat Haim Ramon tok kommandoen over Histadrut, gjorde han en innsats for å åpne forbindelser med den palestinske fagbevegelsen (PGFTU). Histadrut utnevnte en israelsk etterretningsoffiser, Jacques Nerija, som leder for avdelinga for internasjonale forbindelser, Foreign Relations Department.

Jacques Nerija var tidligere politisk rådgiver for den israelske statsministeren Yitzhak Rabin, og hadde en viktig rolle i utforminga av Oslo-avtalen. Etter overflyttinga fra regjeringa til Histadrut ble han ansvarlig for å utvikle samarbeidet både med palestinske fagforeninger og for å åpne nye relasjoner med fagforeningene i den arabiske verden.

Mellom 1994 og 1996 i stengte Histadrut alle sine utenlandskontorer for heller å bruke pengene i Foreign Relations Department. Formålet var tosidig: å trenge inn i fagbevegelsen i «provinsen», (de palestinske områdene) og knytte forbindelser til verdens fagbevegelse. Særlig var det viktig å knytte sterke bånd til norsk LO, siden LO ville oppleve seg forplikta overfor den norske regjeringa, som sponsorer av Oslo-avtalen.

Møtene og samtalene mellom PGFTU og Histadrut foregikk i åra 1994-95. Den endelige samarbeidsavtalen ble undertegna ved en seremoni i Bazel hotell i Tel Aviv 5. mars 1995. For Histadrut av generalsekretær, Haim Ramon og for PGFTU generalsekretær Shafer Saad, og signeringa fant sted i nærvær av representanter for LO. Ifølge denne avtalen skulle Histadrut betale tilbake til PGFTU 8 millioner shekel (2, 500,000 dollar) som kompensasjon for den medlemskontingenten Histadrut hadde samla inn siden 1970 fra palestinske arbeidere som jobba i Israel. Hele summen er anslått til 400 millioner dollar. I henhold til denne avtalen ble det også oppretta felles komiteer for å legemliggjøre samarbeidet mellom de to partene og deres forpliktelse til felles støtte til Oslo-avtalen.

I Histadrut anses denne avtalen med PGFTU som en stor seier for Histadrut, fordi den svekka andre arabiske fagforeninger som motsatte seg normalisering av forholdet til Israel. Avtalen favoriserer arabiske regimer som støtter Oslo-avtalen, og er et viktig dokument for å legge press på motstanderne av normaliseringspolitikken.

Avtalen ga Histadrut en helt ny rolle over natta, fra å være en part som representerte staten Israels okkupasjon og kolonisering til bli den palestinske fagbevegelsens beste venn. Generalsekretæren i PGFTU ignorerte all motstand fra unionister og kamerater i PGFTU da han signerte, og opposisjonen innafor fagbevegelsen protesterte og angrep avtalen. Det at han stilte seg bak denne politikken bak ryggen på sine kolleger har ført til en alvorlig krise i rekkene til den palestinske fagbevegelsen på Vestbredden.

Den faglige opposisjonen til PGFTU har kritisert det politiske grunnlaget i avtalen for å være ubrukelig og urettferdig. Så lenge ikke Histadrut anerkjenner det palestinske folkets nasjonale rettigheter og forplikter seg til å støtte kravet om selvbestemmelse er det ikke grunnlag for noe samarbeid. Og summen av tilbakebetalte midler er bemerkelsesverdig og latterlig lavt siden den bare utgjør om 5 prosent av den summen som Histadrut systematisk har plyndra palestinske arbeidere for de siste åra, uten å gi dem antydning til rettsvern.

Den israelske folketrygden trekker 5 prosent av lønna til palestinske arbeidere for å dekke barnetrygd, pensjon og andre sosiale rettigheter, men faktisk har det aldri blitt utbetalt verken penger ved sykefravær eller feriepenger. Histadrut trekker 1 prosent av lønna som medlemskontingent, uten at de noen gang løfter en finger for å forsvare arbeiderne når de blir utsatt for urett eller diskriminering. Til sammen er dette penger som beløper seg til flere millioner dollar, beregninger som er gjort både av det israelske Nasjonal Insurance Institute, og av Histadrut sjøl.

Det er også viktig å nevne at i løpet av sommeren 1993 ble PGFTU og PA's Labour Department (arbeidsdepartementet i de palestinske sjølstyremyndighetene) enige om at for å arbeide i Israel, måtte det være et krav til arbeidstakeren at vedkommende måtte være medlemmer i PGFTU. Dette betyr at palestinske arbeidstakere må betale medlemskap to ganger, én gang til PGFTU og den andre til Histadrut – 1 prosent av lønna.

Hele denne situasjonen, og hele avtalen er ikke i palestinske arbeideres interesse. Verken prinsipielt, politisk eller økonomisk har palestinske arbeidstakere hatt noen fordeler av denne enigheten mellom Histadrut og PGFTU. Ikke nå, og ikke tidligere. Avtalen har heller vært et uttrykk for og et resultat av de personlige interessene til en liten herskerkikk. En forskyvning av faglig politikk i retning av å etablere forbindelser og nettverk med israelske og internasjonale parter, framfor å drive kamp for faglige rettigheter. Avtalen med Histadrut sikrer penger og budsjetter til dette for en liten håndfull mennesker.